

HEBREW SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

EXAMINATION NUMBER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Time: 2 hours

100 marks

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. This question paper consists of 14 pages. Please check that your paper is complete.
 2. Read all questions carefully and answer only what you have been asked.
 3. Answer all questions in Hebrew unless you are asked differently.
 4. There is no need to vocalise unless you are requested otherwise.
 5. Answer Section A on the question paper and Section B in the Answer Book provided.
 6. Write only in black or blue ink. It is in your own interest to write legibly.
 7. The text of the poem '**El Maleh Rachamim**' and '**Magash Hakesef**' is attached.
-

Proposed time allocation:	70 minutes for Section A 50 minutes for Section B
----------------------------------	--

SECTION	QUESTION	UNDERSTANDING CONTENT	GRAMMAR	TOTAL
A				
Article 1				
	A	7		7
	B	5		5
	C1	2	1	3
	C2	1	1	2
	C3	2	1	3
Subtotal		17	3	20
Article 2				
	A1	1	1	2
	A2	1	1	2
	A3	3	1	4
	B	12		12
	C	6		6
	D	8		8
	E	4	2	6
Subtotal		35	5	40
B				
Prescribed texts				
	"Ofek"	6	4	10
	"El Maleh"	6	4	10
	"Magash"	6	4	10
	"Yishayahu" – 1	2.5	1.5	4
	2	3.5	2.5	6
Subtotal		24	16	40
TOTAL		76	24	100

SECTION A

READING FOR MEANING: UNSEEN TEXT

מאמר א'

קראו את המאמר הבא וענו על הפעילויות אחריו: (20)

עולים חדשים בבתי ספר בישראל

(1) להרבה עולים חדשים החיים בישראל לא קלים. הם מתמודדים עם בעיות כלכליות וחברתיות, קשה להם ללמוד את השפה העברית והם פוחדים מן העתיד. אבל לא רק לעולים המבוגרים קשה בישראל, גם ילדי העולים מתמודדים עם קשיים רבים, ובעיקר, קשיים לימודיים וחברתיים.

(5) נציגים ממשרד החינוך דיברו עם מורים שמלמדים באחד מבתי הספר בארץ, שבו יותר מרבע (25%) מהתלמידים הם עולים חדשים מרוסיה.

המורים אמרו שהם חושבים שאחת הסיבות לקשיים של התלמידים העולים היא שרבים מהם לא מרגישים קשר חזק לדת היהודית ולמדינת ישראל. הם גם אמרו שהסיבה שאין לעולים חברים בבית הספר היא כי הם מבודדים את עצמם. הם לא מנסים להתחבר עם הילדים הישראלים.

כדי לעזור לתלמידים העולים, המורים בבית הספר הזה השתתפו בקורס (course) מיוחד, שהמטרה שלו היתה להבין את הבעיות המיוחדות של התלמידים האלה ולמצוא להן פתרונות.

לאחר הקורס המורים הרגישו אופטימיים יותר. הם אמרו שהקורס עזר להם להבין דברים על העולים, שהם לא הבינו קודם.

אחד המורים, שהשתתף בקורס, אמר: "למדתי הרבה על התלמידים שעלו מרוסיה. עכשיו אני מבין מדוע הם פוחדים ולכן הם לא מאפשרים לנו (הישראלים) להתקרב אליהם. אני מרגיש צער ורחמים על המשפחות העולות. עכשיו אני מרגיש כלפיהם אֶמְפַּטְיָה (empathy), הבנה, כאב גדול (20) ועצב. למדתי שיש דרכים לעזור להם בבית הספר".

נלקח ועובד ממאמר מאת פאולינה צלניק, מרצה במכללת בית ברל. המאמר התפרסם בחוברת "מניתוק לשילוב", מס. 16, יוני 2010

הפעילויות:

א. סמנו את המשפטים הנכונים על פי התוכן והרעיונות של המאמר: (7)

1. החיים בישראל קשים לעולים מרוסיה בגלל קשיי תרבות, כלכלה ושפה.
2. בבית הספר של המורים, שהשתתפו בקורס, רוב התלמידים הם עולים חדשים מרוסיה.
3. התלמידים העולים מרוסיה מרגישים קשר חזק למדינת ישראל, אבל למרות זאת, הם לא מצליחים להשתלב בחברת הילדים הישראלים.
4. העולים החדשים מעדיפים להתחבר לעולים כמוהם ולא לישראלים.
5. משרד החינוך קיים קורס, שהמטרה שלו לעזור להורים של התלמידים העולים.
6. כדי לעזור לעולים החדשים צריך, קודם כל, להבין אותם ולהתקרב אליהם.
7. גם אחרי שהמורים עברו את הקורס, לא חל (קרה) שינוי ביחס שלהם כלפי התלמידים העולים.

ב. לפניכם משפטים המבוססים על תוכן המאמר. סדרו אותם בסדר שבו הם מופיעים במאמר: (5)

- a. מטרת הקורס, שהתקיים באחד מבתי הספר בארץ, היתה ליצור קירבה והבנה מצד המורים כלפי התלמידים העולים.
- b. אחרי הקורס המורים אמרו שהם מבינים יותר את תלמידיהם העולים.
- c. העולים החדשים מתמודדים עם בעיות כלכליות ותרבותיות.
- d. משרד החינוך קיים קורס בבית ספר שבו מספר התלמידים העולים מרוסיה גדול..
- e. בקורס המורים למדו על דרכים לשיפור היחס שלהם כלפי התלמידים העולים.

= 5	= 4	= 3	= 2	= 1
-----	-----	-----	-----	-----

ג. קראו את הקטע הבא וענו על השאלות אחריו: (8)

המשוררת אַגִּי מְשֻׁעוֹל מספרת:

"לא נולדתי אל תוך השפה העברית. עליתי לישראל בגיל צעיר. היה קשה לי מאוד עם השפה ורציתי להיות כמו כל הילדים ה"צברים" (הישראלים)....המעבר ממקום למקום ומשפה לשפה היה גורלי מאוד בשבילי. לא יכולתי להשתמש בשפה העברית באופן (בדרך) אוטומטי, וזה השפיע על הדרך שבה הבנתי את המציאות שמסביבי. הרגשתי מתוסכלת כאשר חיפשתי, בין שפה לשפה, את המילה המדויקת, שלא תמיד היה אפשר למצוא אותה...."

1. מה היו הקשיים של המשוררת, אגִּי מְשֻׁעוֹל, כאשר היא עלתה לישראל?
הסבירו את דבריכם. (3)

2. הסבירו את המשפט: "המעבר ממקום למקום ומשפה לשפה היה גורלי מאוד בשבילי ... " (שימו לב על ההדגשה למילה "גורלי") (2)

3. מהו הקשר בין דברי המשוררת, אגִּי מְשֻׁעוֹל, בקטע למעלה לבין אחד הרעיונות במאמר? הסבירו את דבריכם. (3)

מאמר ב'

קיראו את המאמר הבא וענו על הפעילויות אחריו: (40)

שפת גוף (body language) סלולרית

(1) אין כמעט אדם בישראל שאין לו טלפון סלולרי. אחד היתרונות של הטלפון הסלולרי הוא שהטלפון מאפשר לאנשים להיות זמינים (available) כל הזמן, 24 שעות ביממה.

מצד אחד, לאדם שמשתמש בטלפון הסלולרי נוח (טוב) להיות זמין כל הזמן, אבל, (5) מצד שני, הוא גם רוצה פרטיות, בעיקר אם הוא משוחח (מדבר) שיחה אישית.

בעבר היינו משוחחים שיחות אישיות מאחורי דלת סגורה אבל עכשיו זה השתנה. התפתחות הטכנולוגיה הסלולרית בשנים האחרונות שינתה את דרך ההתנהגות שלנו בכל מה שקשור לשיחות טלפוניות בחברה. הטלפונים הסלולריים יצרו תרבות חדשה. רוב הזמן אנחנו עם אנשים: בבית הספר, בבית, בעבודה, בחנויות ועוד, אבל כאשר (10) הטלפון הסלולרי שלנו מצלצל, אנחנו מתעלמים מכל האנשים שסביבנו, ומייד עונים לטלפון ומדברים. שפת הגוף ותנועות הידיים שלנו מראות אם אנחנו מסכימים או מתנגדים לדברים שאנחנו שומעים, הבעות הפנים שלנו מראות את הרגשות ואת המחשבות שלנו. שפת הגוף של האדם משתנה בהתאם לסוג השיחה שהוא משוחח בטלפון הסלולרי.

(15) בשיחה חברתית רגילה (עם חבר או חברה) האדם שמדבר בטלפון מתעלם לגמרי מהאנשים שסביבו. הוא מדבר עם הרבה תנועות ידיים והשיחה הזאת היא, בדרך כלל, ארוכה.

כאשר האדם משוחח שיחה אינטימית (אישית), הוא מחזיק את הטלפון צמוד (קרוב מאוד) לאוזן ומדבר בלחש עם היד על הפה, כדי שאחרים לא ישמעו אותו. הוא גם (20) מסתכל כל הזמן מסביבו כדי לראות אם מקשיבים לו. השיחה הזאת היא, בדרך כלל, קצרה.

בשיחה עיסקית, בענייני עבודה, האדם מתנהג בדיוק להיפך: הוא מחזיק את הטלפון הסלולרי גבוה והוא מדבר בקול חזק, כדי שכולם ישמעו אותו. הוא גם משתמש הרבה בתנועות ידיים כדי למשוך אליו את תשומת הלב של האנשים שסביבו - הוא רוצה (25) לעשות רושם שהוא איש חשוב.

לסיכום, כאשר אנחנו מסתכלים על שפת הגוף של אדם שמדבר בטלפון סלולרי, אנחנו יכולים, הרבה פעמים, לדעת אם זו שיחה חברתית/אישית, אינטימית, או עיסקית. לפעמים אנחנו יכולים אפילו להבין את תוכן השיחה, גם בלי לשמוע את המילים שהוא אומר.

מעובד ממאמר מאת חגית גיטה שהתפרסם בעיתון "עיצוב תדמית", (אוגוסט 2003)

<http://www.tadmit4u.net/newsletter/article-04-1/html>

הפעילויות:**א. ענו על השאלות הבאות:**

1. מהי הבעייה של האדם שמשוחח בטלפון הסלולרי? (שורות 1 - 5) (2)

2. בשורות 6 - 14 יש ביקורת על ההתנהגות של האנשים שמדברים בטלפון הסלולרי במקומות ציבוריים.
העתיקו (copy) את המשפט שמלמד על כך. (2)

3. לפי המאמר יש הבדל בין ההתנהגות של האדם בשיחה אינטימית לבין התנהגותו בשיחות עבודה. מהי הסיבה לכך? (4)

(8)

ב. סמנו את המשפט המתאים ביותר לכל אחד מן המשפטים הבאים על פי התוכן והרעיונות של המאמר:

1. "הטלפון מאפשר לאנשים להיות זמינים..." (שורה 2)

- א. אף פעם אין לאנשים זמן לדבר בטלפון.
- ב. תמיד אפשר לשוחח עם אנשים בטלפון.
- ג. אי אפשר למצוא זמן לשוחח בטלפון.

2. "... 24 שעות ביממה...." (שורה 2)

מה פירוש המילה "יִמָּמָה"?

- א. 12 שעות.
- ב. 24 שעות.
- ג. 6 שעות.

3. "בעבר היינו משוחחים שיחות אישיות מאחורי דלת סגורה" (שורה 6)

- א. שיחות אישיות היו רק בעבר.
- ב. בכל שיחה צריך היה לסגור את הדלת.
- ג. בעבר, שיחות אישיות עשו בפרטיות.

4. "הטלפונים הסלולריים יצרו תרבות חדשה" (שורה 8)

- א. הטלפון הסלולרי שינה את ההתנהגות של בני האדם.
- ב. הטלפון הסלולרי קידם את תרבויות העולם.
- ג. הטלפון הסלולרי גרם לפגיעה ברגשותיהם של בני אדם.

5. "שפת הגוף של האדם משתנה בהתאם לסוג השיחה..." (שורה 13)

- א. אי אפשר להבין מתנועות הגוף והבעות הפנים שלנו מה אנחנו אומרים בשיחה בטלפון הסלולרי.
- ב. אפשר להבין משפת הגוף שלנו איזו שיחה אנחנו משוחחים בטלפון..
- ג. כאשר אנחנו מדברים בטלפון הסלולרי אי אפשר לראות את הבעות הפנים שלנו.

6. "האדם שמדבר בטלפון מתעלם לגמרי מהאנשים שסביבו" (שורות 15-16)

- א. האיש שמדבר בטלפון הסלולרי לוחש כדי לא להפריע לאנשים סביבו.
- ב. האיש שמדבר בטלפון הסלולרי מדבר עם כל האנשים מסביבו על השיחה שלו.
- ג. לאיש שמדבר בטלפון הסלולרי לא איכפת שיש מסביבו אנשים ששומעים את השיחה שלו.

(12)

ג. לפי תוכן המאמר - זהו (identify) איזו שיחה האיש מדבר בכל אחד מהמשפטים הבאים: (6)

1. "זאת עיסקה טובה מאוד! ממש נהדר שהצלחתי לקבל בבנק ריבית כל כך גבוהה"

שיחה _____

2. "אני לא יכול לדבר עכשיו כי יש פה הרבה אנשים, אבל נדבר על הבעייה כשאחזור מהעבודה."

שיחה _____

3. "אילו שיעורי בית המורה נתנה היום?"

שיחה _____

ד. למי או למה מתייחסות המילים הבאות במאמר?

1. "הוא גם רוצה פרטיות" (שורה 5)

מתי הוא רוצה פרטיות? _____

2. "...אבל עכשיו זה השתנה" (שורה 6)

מה השתנה? _____

למה? _____

3. "... השיחה הזאת היא בדרך כלל ארוכה" (שורה 17)

איזו שיחה? _____

מהי שפת הגוף של האדם בשיחה זו? _____

4. "...הוא גם משתמש הרבה בתנועות ידיים..." (שורה 24)

מי? _____

למה? _____

5. "... האדם מתנהג בדיוק להיפך" (שורה 22)

להיפך ממה? _____

(8)

ה. התבוננו בתמונה וענו על השאלה אחריה:

כיתבו פסקה של כ - 7 - 6 שורות ותארו מה אתם רואים בתמונה ומה הקשר שלה לרעיון אחד במאמר. הסבירו את דבריכם במלואם.

(6)

60 marks

SECTION B PRESCRIBED TEXTS**א. "אופק" / בנימין תמוז****קיראו את המשפט הבא וענו על הפעילות אחריו:**

הילד בסיפור בורח מהעולם החברתי של בית הספר אל עולם הטבע.

כיתבו חיבור (about one page) על דמות הילד בסיפור והביאו דוגמות מהסיפור להוכחת הטענה למעלה.

(10)**ב. "אל מלא רחמים" / יהודה עמיחי****קיראו את הקטע הבא וענו על הפעילות אחריו:**

"We cannot avoid the fact that our bodies and those of our loved ones will, one day, meet their end ... But the additional pain caused by the ignorance and violent actions of some people is avoidable.... We can decide to end all prejudice, all hatred, all violence and all wars. The process of bringing peace to this world requires courage and patience but it is possible"

"We must choose the compassionate path not the violent one. Choosing the path of love, kindness, hope, faith, tolerance, charity and empathy... rewards us with incredible blessings"

(Miracles Happen" by Dr. Brian Weiss)

איך הקטע למעלה עונה לביקורת של המשורר, יהודה עמיחי, נגד ה'?
 עם איזו דעה אתם מסכימים? הסבירו מדוע. (about a page)
שימו לב: * בתשובתכם אתם צריכים להתייחס לרעיונות בשיר ולרעיונות בקטע למעלה.
 * השתמשו בציטוטים מהשיר לביסוס דבריכם.
 * כיתבו את תשובתכם במבנה של חיבור.

(10)

ג. "מגש הכסף"/נתן אלתרמן

קיראו את הקטע הבא וענו על השאלה אחריו:

"חשוב לי לאמר שהחיילים שלנו הם לא המַכְבִּים (the Maccabees). הם עִם ישראל. הם עולים חדשים, ספרדים, אשכנזים, דתיים וחילוניים. אף אחד מהם הוא לא ג'יימס בונד (James Bond). החיילים שלנו הם אנשים צעירים מאוד שגדלו בבתים רגילים, שלמדו בבית ספר תיכון בישראל. עִם ישראל צריך לדעת אלו חיילים נפלאים יש בצה"ל."

ציטוט מן המאמר "גיבור" שהתפרסם בעיתון "ידיעות אחרונות", 16.2.2007

כיתבו חיבור (about one page) על הקשר בין התוכן של הקטע למעלה לבין תיאור הנערה והנער והמסר של השיר?
*שימו לב: השתמשו בציטוטים לביסוס דבריכם.

(10)

ד. ישעיהו, פרק ב', פסוקים 2 - 4, פרק י"א, פסוקים 1 - 10 :

ענו על שתי השאלות הבאות:

1. מה יהיה השינוי שיקרה באחרית הימים אצל העמים האחרים (הגויים)?
התייחסו בתשובתכם (כ - 6 שורות) לתוכן של שני הפרקים שלמדתם

(4)

2. התבוננו בתמונה שלפניכם וענו על הפעילות אחריה :

מהו הקשר בין התמונה לבין אחד הרעיונות בנבואת אחרית הימים?
כיתבו תשובה מלאה והתייחסו לתוכן של שני הפרקים שלמדתם (כ - 7 שורות).

(6)

40 marks

אל מלא רחמים / יהודה עמיחי

אל מלא רחמים,
אלמלא האל מלא רחמים
היו הרחמים בעולם ולא רק בו.
אני, שקטפתי פרחים בָּהָר
והסתכלתי אל כל העמקים,
אני, שהבאתי גויות מן הגבעות,
יודע לספר שהעולם ריק מרחמים.

אני שהייתי מלך המלח ליד הים,
שעמדתי בלי החלטה ליד חלונני,
שספרתי צעדי מלאכים,
שלבתי הרים משקלות כאב
בתחרויות הנוראות,
אני, שמשתמש רק בחלק קטן
מן המילים שבמילון.

אני, שמוכרח לפתור חידות בעל כרחי
יודע כי אלמלא האל מלא רחמים
היו הרחמים בעולם
ולא רק בו.

"מגש הכסף" / נתן אלתרמן

" אין מדינה ניתנת לעם על מגש של כסף" (חיים וייצמן)

...והארץ תשקוט. עין שמים אוֹדֶמֶת
תַעֲמֵעַם לְאִיטָה
על גבולות עֲשֵׁנִים,
ואומה תַעֲמֹד - קְרוֹעַת לֵב אֵךְ נוֹשֶׁמֶת... -
לְקַבֵּל אֶת הַנֶּס
הָאֶחָד אֵין שָׁנִי...

היא לְטָקֶס תִּיכּוֹן. היא תִּקְוֶה לְמוֹל סֶהֱר
ועמדה, טָרֶם יוֹם, עוֹטָה חֵג וְאִימָה.
-- אִז מִנְגֵד יִצְאוּ
נַעֲרָה וְנַעֲר
וְאֶט-אֶט יִצְעֲדוּ הֵם אֶל מוֹל הָאוּמָה.

לוֹבְשֵׁי חוֹל וְחִגּוֹר, וְכַבְּדֵי נַעֲלִים,
בְּנֵתִיב יַעֲלוּ הֵם
הַלּוֹךְ וְהַחֲרֹשׁ.
לֹא הִחְלִיפוּ בְּגָדִים, לֹא מָחוּ עוֹד בְּמִים
אֶת עֲקֻבוֹת יוֹם-הַפֶּרֶךְ וְלֵיל קוּ-הָאֵשׁ.

עֵיפִים עַד בְּלִי קֶץ, נִזְרִים מִמְּרֹגוֹעַ,
וְנוֹטָפִים טִלְלֵי נְעוּרִים עֲבָרִיִּים--
דוֹם הַשְּׁנִיִּים יִגָּשׁוּ,
וְעִמְדוּ לְבְלִי נוֹעַ.
וְאֵין אוֹת אִם חַיִּים הֵם אוֹ אִם יְרוּיִים.

אִז תִּשְׁאַל הָאוּמָה, שְׁטוּפַת דְּמַע-וּקְסָם.
וְאִמְרָה: מִי אַתֶּם? וְהַשְּׁנִיִּים, שׁוֹקֵטִים,
יַעֲנוּ לָהּ: אֲנַחְנוּ מִגֵּשׁ הַכֶּסֶף
שֶׁעָלִיו לָךְ נִיתְּנָה מְדִינַת הַיְּהוּדִים.

כך יִאמְרוּ. וְנַפְּלוּ לְרִגְלָהּ עוֹטָפֵי-צֵל.
וְהִשָּׁאֵר יִסּוּפֵר בְּתוֹלְדוֹת יִשְׂרָאֵל.

Total: 100 marks